BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/...

Nr. 284 Vineri 20 Octombrie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2506 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 6[illegible] lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 460 lei-12 L. 900. RADIO U. 6 L. 600 lei - 12 L. 1000. Z. ȘTIINȚELOR 6 L. 600-12 L. 1000 lei, VESELIA 6 L. 450-12 L. 800 lei
FR. SUFLET 6 L. 320-12 L. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

SITUAȚIA DIN UNGARIA

de I. LUGOSIANU

Ungaria se află în plin haos. Sub presiunea înaintării victorioase a armatei roșii, evenimentele politice se precipită la Budapesta. Telegramele agențiilor aliate au anunțat retragerea regentului amiralul Horthy, demisia guvernului ungar, numirea unui nou consiliu de regență, constituirea, sub președinția lui Ferencz Szalassy, șeful partidului reacționar al Crucilor cu Săgeți, a unui guvern de coaliție, compus exclusiv din reprezentanții grupărilor de extremă dreaptă și în care majoritatea portofoliilor este deținută de partizanii noului prim-ministru. Este, evident, ultima încercare a național-socialismului german de a mai păstra încă — în cursa lui spre prăpastia înfrângerii totale — un post de comandă strategic și politic.

Inaintarea armatei sovietice în câmpia Ungariei va duce, desigur, foarte curând la o clarificare completă a situației din Ungaria.

Două constatări de ordin politic pot însă fi făcute, încă de pe acum: politica de revizuire veche de un sfert de secol a guvernelor maghiare, ca și politica pactului tripartit, la care Ungaria a aderat acum patru ani, își joacă astăzi ultima lor carte. In al doilea rând, dominația contilor unguri asupra poporului maghiar, dominație a ultimului regim feudal rămas în Europa sub aparențe constituționale și parlamentare, se apropie, cu pași grăbiți, de lichidarea ei istorică.

Ungaria contilor latifundiari a fost una din țările responsabile de paternitatea și progresele ideii revizioniste, care a dus la conflictul mondial actual. Lumea oficială a privilegiaților, proprietari individuali a sute sau zeci de mii de jugăre, a creat și a alimentat, timp de un sfert de secol, acea uriașă diversiune a revizuirii, destinată să acopere, sub aparențele unei politici naționale, refuzul clasei conducătoare maghiare de a da drepturi politice și accesul la proprietatea funciară ultimei țărănimi europene fără pământ.

Aceeași Ungarie a Coroanei Sfântului Ștefan a fost deasemenea singura beneficiară a politicii generale de revizuire a expansionismului german spre miază-noapte, răsărit și miază-zi. Ea a profitat de desmembrarea Cehoslovaciei pentru a intra în stăpânirea Rusiei Subcarpatice. Prin cele două dictate de la Palatul Belvedere, Slovacia a fost mutilată de o parte din populația și teritoriul ei, iar România a fost amputată de Ardealul de Nord. In 1941, aceeași Ungarie, care cu câteva luni înainte încheiase cu Jugoslavia un pact de amiciție eternă, se alătura agresiunii germane spre a smulge unui popor viteaz lovit fără cruțare de forțe copleșitoare provinciile ce-i aparțineau pe baza tratatului care în 1920 făcuse dreptate statelor succesoare oprimate.

Pactul tripartit din 1940 trebuia să desăvârșească această operă de spoliațiune în dauna vecinilor. Experiența ocupației maghiare din teritoriile vremelnic ocupate în România, Iugoslavia și Slovacia arată care era tendința — mărturisită de atunci prin fapte — a oligarhiei maghiare: privarea popoarelor asuprite de orice drepturi politice și despuierea lor de dreptul de proprietate asupra pământului dobândit prin reformele agrare înfăptuite în cele trei țări vecine spoliate.

Pactul tripartit își trăește astăzi și în Ungaria clipele lui din urmă. Opera diplomatică, pe care regimul hitlerist și-a construit întregul său sistem de alianțe în Europa centrală și sud-orientală, se năruie astfel pentru totdeauna, prăbușire premergătoare a unei înfrângeri totale a Reichului, a cărui strategie nu mai are astăzi nici un fel de bază politică și care nu mai rezistă decât din pricina groazei de sancțiunea finală a acelora cari au dus Germania la înfrângere și Europa la ruină.

Politica de înțelegere a Statelor succesorale n'a găsit niciodată nici un ecou în Budapesta contilor maghiari. Acțiunea de comprehensiune a lui Eduard Beneș a rămas fără răspuns; pactul de amiciție cu Iugoslavia s'a terminat printr'un act de trădare; după conferința de la Stresa, mâna întinsă de Titulescu Ungariei la Bled, în Septembrie 1935, rămânea în aer, gest zadarnic de pace față de o castă politică rămasă cu un secol în urma cugetării, sentimentului și spiritului de dreptate european.

Astăzi, aceeași clasă dominantă, care n'a învățat nimic din istoria lumii contimporane și n'a renunțat la nici un privilegiu al trecutului, vrea—prin politica de rezistență a lui Szalassy Ferencz alături de Germania nazistă — să salveze o concepție condamnată și o cauză pierdută.

Ungaria privilegiilor și a oligarhiei funciare își trăește astăzi cele din urmă zile istorice. Victoria Națiunilor Unite va schimba desigur și formula ei de viață. O largă reformă agrară va trebui să dea și în Ungaria dreptul la existență milioanelor de muncitori ai contilor; la rândul ei, dispariția ultimei feudalități europene va da națiunilor de la apus de Tisa putința de a-și exprima voința lor politică în forme democratice. Atunci, un popor eliberat de stăpânirea unei clase reduse, dar atotputernice, de potentați ai pământului și ai forței politice, va putea — în justele lui frontiere etnice — regăsi calea unei trainice conviețuiri cu vecinii, într'o Europă pacificată.

AUDIENȚE LA M. S. REGELE

COMUNICAT Nr. 11

Mareșalul Curții Regale face cunoscut următoarele:

In ziua de 18 Octombrie 1944, Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe d-nii:

— Iuliu Maniu, Ministru de Stat;

— Constantin I. C. Brătianu, Ministru de Stat;

— Dimitrie D. Negel, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturei și Domeniilor și ad-interim la Justiție;

— General Adjutant Dămăceanu Dumitru, Subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Interne și

— General de Divizie Dombrowski Victor, Primar General al Capitalei.

București, 18 Octombrie 1944.

ALTE NUMEROASE LOCALITĂȚI DIN TRANSILVANIA DESROBITE

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 18 OCTOMBRIE

In Transilvania, trupele române, continuând urmărirea inamicului în legătură cu cele aliate sovietice, au desrobit numeroase localități, printre care: Șimleul Silvaniei, Bădăcin, Gorăslău, Bocșa, Cehul Silvaniei, Benosad, Aluniș.

La frontiera de Vest, trupele sovietice au cucerit Valea lui Mihai.

In Ungaria, trupele române, luptând alături de cele aliate sovietice, au făcut progrese însemnate spre Solnoc și au contribuit la distrugerea unui important grup de forțe inamice, încerculte în regiunea Nord-Vest Oradea Mare.

COMUNICAT SPECIAL DIN ZIUA DE 18 OCTOMBRIE 1944

Inaintarea trupelor române în Transilvania continuă fără răgaz.

Infrângând orice rezistență inamică, diviziile noastre de Vânători de Munte, infanterie și cavalerie, fără a ține seama de câmpurile de mine, drumurile desfundate și podurile distruse, au depășit cu mult orașele Jibău și Zalău.

Au mai fost desrobite numeroase localități printre care: Șimleul Silvaniei, Bădăcin, Gorăslău, Cehul Silvaniei, Benosad și Aluniș.

TRUPELE RUSEȘTI

AU PĂTRUNS IN CEHOSLOVACIA, IAR IN TRANSILVANIA AU OCUPAT ORAȘUL SIGHET

Londra, 18 (Radio). — **Din Moscova se transmite că un ordin de zi al mareșalului Stalin anunță că trupele ruseți au pătruns în Cehoslovacia pe un front de 270 de km. și pe o adâncime până la 50 de km. Printre trecătorile cucerite se află pasul Iablonița.**

Mai departe, ordinul de zi al mareșalului Stalin arată că trupele ruseți care înaintează în nordul Transilvaniei au ocupat orașul Sighet.

ENTUZIASTĂ PRIMIRE

FĂCUTĂ TRUPELOR BRITANICE LA ATENA

Atena, 18 (Rador). — *Toată Atena a fost în sărbătoare, pentru a primi trupele britanice venite de pe mare, intrând în oraș dinmicul port Sfântul Gheorghe, unde debarcaseră.*

Pereții erau plini cu inscripții ca: „Bun venit flăcăilor britanici!", „Felicitări aliaților", etc.

Multe dintre regimente erau vechi cunoștințe ale locuitorilor din Atena și femei, cu lacrimile pe față, întindeau mâinile lor pentru a strânge mâinile eliberatorilor.

In toată Atena, plină de entuziasm, nu a fost niciun semn de desordine. Trupele de parașutiști au pătruns pe străzile arhipline, strângând mâini în toate părțile.

Populația își arată bucuria eliberării prin punerea de foc la grămezi de drahme scoase de germani, carnete de identitate germane și alte simboluri ale sclaviei.

ALȚI DOI GENERALI ARESTAȚI

Potrivit prevederilor Decretului Lege care stabilește măsura arestării preventive a tuturor acelor cari s'au făcut vinovați de purtarea războiului alături de Germania hitleristă și dezastrul țării, au mai fost arestați de organele militare:

— General de divizie Trincu Atanasie.

— General de brigadă Nasta Alexandru.

PUTERNIC URAGAN IN CUBA

Miami, 18 (Rador). — **Un puternic uragan tropical s'a abătut asupra Cubei Miercuri dimineața. Direcția uraganului este Havana.**

Insula Fines a fost izolată, căci uraganul a distrus postul de radio al guvernului dela Nueva Gerona.

Institutul Meteorologic din Miami a sfătuit toate persoanele din sudul Floridei să ia măsuri necesare, „deoarece uraganul este foarte puternic".

UNGARIA IN PLIN HAOS

Germanii lansează emisiuni false de radio. — Grevă generală la căile ferate.— O armată ungară a trecut de partea rușilor

Londra, 18 (Rador). — **Germanii răspândesc emisiuni false, pe care le prezintă ca emanând dela amiralul Horthy, în cadrul sforțării lor disperate de a uni din nou trupele și civilii unguri.**

Această știre este comunicată dela Stockholm, în timp ce postul de radio din Budapesta transmite un ordin către membrii forțelor armate de a se înapoia în cazărmi sau la căminurile lor.

Crainicul acestui post adaogă apoi că toți aceia care „au părăsit posturile lor" sunt obligați să se prezinte comandamentului cel mai apropiat până Vineri, cel mai târziu. Cei ce nu vor da ascultare ordinului vor fi pedepsiți cu moartea.

Urgența termenului prevăzut în acest ordin constituie o indicație că la Budapesta au izbucnit tulburări și că în general situația continuă să fie haotică.

Diferite posturi internaționale de radio semnalează că în Ungaria a fost proclamată starea de asediu, că situația este complet haotică și că la Budapesta se dau lupte între trupe ungare și germane.

Față de dezertarea în masă a mai multor armate ungare întregi, Himmler a făcut apel la Goebbels pentru a lansa la radio emisiuni false.

Intre timp, în exteriorul Budapestei se semnalează conflicte între germani și unguri. Se afirmă că ungurii ar fi pus mâna pe mai multe orașe importante.

Prima armată ungară, comandată de Miklos, care a trecut de partea rușilor, este prevăzută cu multă artilerie și care blindate germane dintre cele mai moderne.

Ungurii antinaziști din Stockholm declară că lucrătorii dela căile ferate ungare au proclamat greva generală și că numeroși lucrători din uzinele dela Budapesta și din alte orașe au aderat la grevă.

Guvernul Szalassy întâmpină o foarte energică rezistență

Moscova, 18 (Rador) — **O știre primită din Cernăuți semnalează că deocamdată este greu să-și facă cineva o idee exactă despre situația din Ungaria.**

Postul de radio Budapesta continuă să fie în mâinile germanilor și ale clicei fasciste de sub conducerea lui Ferencz Szalassy, care a format un „guvern" ce primește ordine dela Berlin.

In același timp, guvernul partizanilor amiralului Horthy continuă probabil să subziste.

Propaganda germană încearcă să dea impresia că situația „guvernului" Szalassy ar fi destul de solidă pentru a menține Ungaria în război alături de Germania hitleristă. Totuși, tonul și conținutul declarațiilor lui Szalassy și ale miniștrilor săi îndreptățesc părerea că noul guvern nu numai că nu are sprijinul armatei și al populației, dar că el întâmpină chiar o foarte energică rezistență. Foarte mulți generali din armata ungară rămân fideli Regentului Horthy. Aceasta reese din faptul că unul dintre primele ordine date de Szalassy se referă la destituirea generalului Bella Miklos, din calitatea de comandant al primei armate ungare, numind în locul său pe generalul Laszlo. Deasemenea a fost destituit generalul Beres, comandantul celei de-a doua armate ungare, în locul său fiind numit generalul Maior.

Programul Regentului Horthy, care prevede ieșirea Ungariei din război, se bucură de o bună primire în rândurile armatei. Szalassy a dat un ordin prin care „desleagă pe soldați și ofițeri de jurământul față de Regentul Horthy și îndeamnă armata să jure credință din nou „guvernului" său".

Ordinele și manifestele membrilor guvernului Szalassy conțin apeluri disperate, adresate poporului ungar și armatei ungare, cărora li se cere să nu părăsească pe „aliatul" german al Ungariei, amenințând totdeodată cu împușcarea pe cei ce nu dau ascultare.

Generalul Carol Berecki, noul ministru al apărării, a amenințat că toți ungurii, care vor refuza să participe la luptă alături de Germania, vor fi considerați ca lipsiți de sentimentul național și ulterior exterminați. Un alt ministru ungar, Rainisz, adresându-se populației ungare, declară că guvernul „reprezentat prin el" va ști să asigure ordinea prin toate mijloacele ce-i stau la dispoziție și că nu va îngădui „nici un atac împotriva acelora ce continuă să lupte și rămân credincioși Germaniei". Deocamdată nu se știe nimic de soarta Regentului Horthy și nici nu se cunoaște localitatea unde se găsește.

O NOUĂ INTREVEDERE

A MAREȘALULUI STALIN CU D. CHURCHILL

Moscova, 18 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" transmite:

Mareșalul Stalin și d. Churchill, primul ministru al Angliei, au avut o nouă întrevedere în cursul nopții spre Miercuri.

❖

Moscova,, 18 (Rador). — Trimisul special al agenției „Reuter" transmite:

D. Eden și sir Archibald Clark-Kerr, ambasadorul britanic la Moscova, au avut Marți o conversație de peste trei sferturi de oră la ambasada britanică cu primul ministru polonez, d. Mikolajczyk, și d. Romer, ministrul polonez la afaceri străine.

Această conversație a urmat după o serie de întrevederi, ce au avut loc Luni între reprezentanții polonezi și britanici, și care s'au terminat printr'o întrevedere de aproximativ o oră și jumătate cu d-nii Churchill și Eden noaptea trecută.

Mareșalul Stalin și d. Churchill au avut o întrevedere de două ore la Kremlin Marți seara iar d. Eden s'a întâlnit cu d. Molotov. Și această reuniune a durat aproximativ două ore.

DINEU IN ONOAREA D-LUI EDEN OFERIT DE D. MOLOTOV

Moscova, 18 (Rador). — Postul de radio Moscova a anunțat în ziua de 17 Octombrie că d. Molotov, comisarul sovietic pentru afacerile străine, a oferit un dineu în onoarea d-lui Eden, ministrul britanic al afacerilor străine.

La acest dineu au mai luat parte d-nii Vișiaski, Maiski sir Archibald Clark Kerr, Gusnev, Balfour, Sobolev și Novicov șeful secției a 2-a europene din comisariatul sovietic al afacerilor străine.

NOUA ORGANIZARE A SERVICIILOR

FOSTULUI MINISTER AL PROPAGANDEI

Am arătat într'un precedent articol, care au fost, în mare parte, motivele care au determinat suprimarea ministerului propagandei.

Inseamnă oare această suprimare că s'a renunțat cu desăvârșire la toate serviciile pe care le comporta acest minister și că, în general, propaganda românească nu ar mai forma un obiect al preocupărilor actualului regim? Nici de cum și în această privință, din informațiile culese în cercurile autorizate ale ministerului de externe, care a preluat succesiunea activității fostului minister al propagandei, rezultă următoarele:

Concepția dominantă este că propaganda românească peste granițe trebue să fie izolată de orice caracter politic interesat și deci nu trebue să aibe nici un caracter oficial. O propagandă oficială, pe deoparte obligă, pe cei însărcinați s'o facă, la anumite rezerve și, pe de altă parte, este expusă suspiciunei întrucât poate fi bănuită ca interesată. Este firesc ca orice guvern și, cum a fost cazul în trecut, mai ales un guvern dictatorial, să caute a răspândi în străinătate numai acele știri cari corespund propriilor lui interese, să ascundă adevărul și să menție, în favoarea lui, o atmosferă de încredere. Or, cu ușurința pe care o asigură mijloacele moderne de comunicație răspândirei știrilor și faptelor adevărate, sforțările și, implicit, cheltuelile ce se fac pentru ascunderea sau denaturarea lor, rămân zadarnice. O primă consecință au fost măsurile luate cu privire la personalul de presă al acestui minister.

Am arătat că așa cum s'au făcut în ultimul timp numirile atașaților de presă și ale ajutoarelor acestora, titulatura nu mai era de fel potrivită. Intr'adevăr, marea majoritate a celor numiți și cari funcționau ca atare în diferite țări, nu au nici o legătură cu presa. In tot corpul atașaților de presă sunt azi cel mult 7-8 persoane foști ziariști profesioniști sau a căror activitate a fost totdeauna în legătură cu presa. Mulți au avut alte profesiuni sau n'au avut nici una și au beneficiat numai de protecția regimului. Atât de puțin s'a prețuit chiar de centru rolul atașatului de presă încât la numirea lor nu s'a mai ținut seama de însușirile și cunoștințele ce trebuiau să le posede. Dealtfel, dacă se cercetează bilanțul activității tuturor atașaților de presă, se va vedea că el se soldează favorabil numai pentru acei câțiva, cari au funcționat în trecut sau cari mai sunt și azi și cari au avut prin profesiunea lor legături permanente cu presa sau au fost aleși din familia ei.

In al doilea rând mai trebue să facem constatarea că de ani de zile și mai ales de când s'a dat atașaților de presă o independență față de ministerul de externe, s'a creat o atmosferă de lipsă de camaraderie, ca să nu spunem chiar de ostilitate, între personalul de carieră al ministerului de externe și corpul atașaților de presă. De aci a rezultat că în multe din capitalele respective, activitatea misiunilor noastre diplomatice și a reprezentanților ministerului propagandei, nu mai era coordonată și de multe ori chiar se contracarau. Nu cercetăm în amănunt cauzele acestei animozități. Constatăm numai că ea a dus la o atmosferă de neîncredere reciprocă și uneori chiar la conflicte.

Desigur ministerul de externe nu se va lipsi de un serviciu de presă mai mult pentru transmiterea informațiilor din țările străine. N'ar fi oare utilă o examinare serioasă a chestiunei pentru a se vedea dacă dintre elementele cari au constituit corpul atașaților de presă, cele într'adevăr capabile, cu pricepere ziaristică, cunoscând limbile străine și cu legături în lumea ziaristică și culturală a țărilor străine, nu ar putea fi reținuți și însărcinați cu aceste îndatoriri?

In ce privește propaganda propriu zisă în străinătate ea va trebui să fie făcută în primul rând de munca în interiorul țării, de ordinea internă, de o reclădire a statului pe temeiuri democratice solide, de o viață politică, socială și economică realistă și progresistă, de o politică externă cuminte, pașnică și înțelegătoare, într'un cuvânt de acele eforturi naționale care n'au nevoe de reclamă pentru a fi aflate nici un fel de bază politică și care nu mai rezistă decât din pricina groazei de sancțiunea finală a acelora cari au dus Germania la înfrângere și Europa la ruină.

(Continuare in pag. 2-a)

Drapelul unguresc capturat la Turda de voluntarii din Regimentul Iuliu Maniu

CLUJUL

de ZENOVIE PĂCLIȘANU

„Clujule, Clujule, cum aș semăna ghindă în piața ta", spune tradiția că ar fi exclamat odată, într'un moment de aprinsă mânie, acela care a fost Avram Iancu. Rostind aceste cuvinte, eroul s'a gândit, sigur, la seria nesfârșită de mari nenorociri care s'au revărsat asupra nației sale din acest mândru oraș, înfipt ca un piron în trupul românismului ardelean.

Clujul era capitala aristocrației maghiare îngâmfate și disprețuitoare, care trăia, totuși, din aspra muncă și din stoarcerea până la sânge a mașselor de țărani români. Aci a fost pe vremuri sediul guvernului ardelean și aci s'au ținut multe din dietele în care se puneau la cale planuri și se votau legi de crâncenă asuprire a noastră. Aci a avut loc și dieta involburată de cererile românești cuprinse în Supplex Libellus-ul din 1791 și tot dieta de aci a votat, cu o jumătate de veac mai târziu, legea care prevedea desființarea în zece ani a limbii românești și pe străzile și în piețele lui răsunaseră sălbatec, chiar pe timpul lui Avram Iancu, țipetele unio vagy halal! — unire cu Ungaria ori moarte! — ale tineretului maghiar cuprins de demența șovinismului intolerant și brutal.

Iar mai târziu, când Avram Iancu era o biată umbră rătăcitoare cu privirea pierdută în neantul fără margini ca și după trecerea lui peste pragul veciniciei, aci funcționa curtea cu juri, care rostea grelele osânde împotriva cui îndrăsnea să ridice glasul contra tendințelor de a ne desființa neamul; aci era sediul faimoasei societăți de maghiarizare „Emke"; aci întemeiase guvernul dela Budapesta universitatea cu institutele ei luxoase și bogate menite să ne orbească și să ne atragă cu strălucirea artificială a culturii maghiare și aci s'a desfășurat marele proces al Memorandului.

Ocupându-l la sfârșitul anului 1918, noi n'am sămănat ghindă în piața lui, cum a dorit odată să o facă Avram Iancu I-am păstrat palatele și pietele infrumusețindu-le și îmbogățindu-le; am ridicat universitatea lui la o nebănuită înflorire, adăogându-i institute noi de cercetări, care formează cea mai curată glorie a noastră; am zidit catedrale, am tăiat străzi noui și am făcut din el ceeace trebuia să fie totdeauna: o mândră cetate a culturii românești.

După douăzeci și doi de ani de însuflețită muncă, plină de sacrificii dar și de roade, care ne face cea mai mare cinste, Clujul ne-a fost răpit prin cea mai tâlhărească lovitură, pe care o cunoaște istoria și într'o Duminică de Septembrie 1940, amiralul Horthy își făcea intrarea triumfală pe calul său alb, în piața Regele Matia.

Ce a urmat, se știe. In câteva luni, sub privirile uluite de groază ale populației românești, reduse la a zecea parte, a fost distrus tot ce am isbutit să creem noi în douăzeci și doi de ani de neîncetată muncă entuziastă. A fost distrusă școala românească, presa românească, viața economică și viața socială românească și tot ce putea aminti rodnica noastră prezență acolo. Clujul a devenit iarăși, și mai mult, ceeace fusese înainte de iarna anului 1918. Din el trebuia să pornească din nou opera de exterminare a românismului ardelean. Aci a luat ființă Institutul de cercetări ardelene cu menirea de a scormoni acest românism până în cel mai tainic colțișor al trecutului și prezentului său pentru ca dintr'o cunoaștere minuțioasă a lui să poată fi lovit fără greș și prăbușit fără putința unei ridicări. Anii, cari s'au scurs dela dictatul din 30 August 1940, constituie cea mai întunecată epocă din istoria plină de infinite suferințe ale neamului nostru din părțile acelea. N'am fost cruțați de nicio umilire și nicio lovitură nu ne-a fost precupețită.

Azi suntem răzbunați. Tricolorul românesc fâlfâie din nou deasupra Clujului. Clujul este iarăși și pentru totdeauna al nostru. Vom relua în el munca întreruptă la începutul toamnei triste a anului 1940 cu mai mult fanatism. Vom reface tot ce a distrus fără milă și cruțare un dușman orbit de patimă și orgoliu, căci națiа noastră are în adâncurile sufletului ei nebănuite puteri de creație și neistovită energie făcătoare de minuni.

SITUAȚIA POLITICĂ INTERNĂ

UN COMUNICAT AL PREȘEDINȚIEI DE CONSILIU

Președinția de consiliu a dat următorul comunicat:

„Președinția consiliului de miniștri desminte svonurile despre demisia guvernului.

Guvernul rămâne la cârmă până în momentul în care discuțiunile între partidele politice vor ajunge la un rezultat cu privire la formarea unui nou guvern.

Guvernul consideră ca principale scopuri ale activității sale continuarea, cu toate mijloacele posibile, a războiului, alături de Armata Roșie, aplicarea scrupuloasă a armistițiului, rezolvarea cât mai grabnică a problemei epurației aparatului de stat și a răspunderilor, precum și adâncirea raporturilor de prietenie cu Puterile aliate și în special cu Rusia Sovietică".

❖

Se precizează că în ziua de Miercuri 18 Octombrie 1944 nu a avut loc nici un consiliu de miniștri.